آینه

جمهوری اسلامی

سرمقاله: «به این سوال مردم پاسخ بدهید»
حسن خیاطی

واقعیت اینست که مفاسدی که در یک دهه اخیر در عرصه اقتصادی رخ داده، به هیچ‌وجه متناسب با شأن نظام جمهوری اسلامی نبوده و کوتاهی‌هایی که در این رابطه صورت گرفته نیز خلاف انتظار مردم است و مردم اکنون خواستار پاسخ این سوال مهم هستند که چرا باید در نظام اسلامی یک نفر یا یک گروه خاص ظرف مدت کوتاهی به ثروتی افسانه‌ای دست یابند درحالی که ما ناچاریم فشارهای اقتصادی سخت را تحمل کنیم و همزمان شاهد بهانه‌جویی مسوولان برای توجیه عملکرد ضعیف خود در برابر فسادها باشیم؟

ایران

سرمقاله: «دیپلماسی فرهنگی و حوزه‌های علمیه»
محمدمهدی مظاهر

باید توجه داشت تبلیغ درعرصه بین‌الملل ظرافت‌های خاص خود را دارد به‌ویژه با هجمه‌ای که فرقه جعلی وهابیت علیه معارف شیعی به کار گرفته، ورود به این عرصه نیازمند همراهی و همدلی سازمان‌های مربوطه است. بهتر است نهادهای اعزام‌کننده، هنگام اعزام مبلغ با حوزه‌های علمیه در ارتباط باشند و با هماهنگی متولیان امر در حوزه‌های علمیه، اعزام صورت بگیرد، چون حوزه برای اعزام مبلغ از افرادی استفاده می‌کند که هم به زبان مسلط هستند و هم بنیه علمی لازم را دارند.

کیهان

سرمقاله: «یکی بر سر شاخ بُن می‌برید!»
حسین شمسیان

واقعیت این است که مواضع فرهنگی دولت، بی‌تردید و تعارف... جز شکستن ساختارها و باز کردن پای رجاله‌های فرهنگی به جامعه شریف و محترم هنر و رسانه، تفسیر دیگری ندارد... این رفتارهاست که نگرانی به‌حق دلسوزان انقلاب، مردم خدادوست و مراجع تقلید و علمای طراز اول را به همراه داشته و تذکر آنها را موجب شده... چرا واکنش نشان ندهند وقتی شاهد حرکت نظام‌مند و خزنده دشمن برای مقابله با فرهنگ اسلامی ما هستند؟ وقتی همت و سودای وزیری که باید در پی اعتلای فرهنگ و ارشاد اسلامی باشد، رفع فیلتر فیس‌بوک باشد، چرا ساکت بنشینند؟... متاسفانه دستگاه‌های نظارتی مثل قوه‌قضاییه به‌رغم خدمات شایانی که دارند، در این مقوله به تمامی وظایفشان عمل نکرده و با گذشت چند سال از فتنه ۸۸، برای بسیاری از جریان‌سازان و نقش‌آفرینان آن واقعه شوم، حکم مقتضی و قانونی صادر نکرده‌اند و این کوتاهی سبب شده که امروز آنها با ژست طلبکاری با مردم مواجه شوند و از این حربه استفاده کنند که فاقد حکم قضایی هستند و لاجرم می‌توانند به جولان دادن در عرصه فرهنگی کشور بپردازند!

پرسش از تاریخ

«حزب رستاخیز» پیشنهاد چه کسی بود؟

شرق،مهسا جزینی: «پرسش از تاریخ» هر پنجشنبه مروری دارد بر رخدادهای مهم تاریخ معاصر؛ مقارن با هفته گذشته و به‌دنبال آن به چرایی رخداد برخی از آنها می‌پردازد.

۱۵ اسفند ۱۳۵۳ سالروز تاسیس «حزب رستاخیز» است. اما پرسشی که در پس این سال‌ها، همچنان باقی مانده، این است که چه شد «محمدرضا پهلوی» به‌یکباره تصمیم گرفت همان بساط نیم‌بند چند حزبی را در کشور برچیند و سامان تک‌حزبی برپا کند. از آن مهم‌تر پیشنهاد آن از چه کسی بود؟ ایده از آن خود شاه بود یا عده‌ای از نزدیکان تحصیلکرده از آمریکا برگشته‌ای مانند «هوشنگ نهاوندی»، «علی‌نقی عالیخانی» و... ابتکار «فرح» بود یا «عَلَم»؟ براساس گزارش ساواک در سال ۵۷، اعضای قدیم حزب ایران‌نوین در روزهای احتضار «رستاخیز» معتقد بوده‌اند که ایده تشکیل حزب، ناشی از وسوسه‌های «علم» و عده‌ای توده‌ای سابق که در حزب مردم فعالیت داشتند بوده است! فارغ از اینکه پیشنهاد اولیه از چه کسی بود هنوز تحلیل دقیقی از انگیزه شاه در گرفتن چنین تصمیمی هم ارایه نشده است، جز ارضای حس جاه‌طلبی او در پوشش دلایل عجیب و غریب. دلایل شاه برای تاسیس چنین حزبی نه تنها خالی از نظم اصولی و دلایل منطقی معمول بود بلکه حتی به شمایل شکل‌گیری نظام‌های توتالیتر تک‌حزبی هم کمتر شباهت داشت و احتمالا برای همین بود که پیش از شدت‌گرفتن اعتراضات انقلابی مردم و اعلام فضای باز سیاسی، خودبه‌خود مضمحل شد. «رستاخیز» به شمایل «شتر گاو پلنگی» می‌مانست که به عقیده «مظفر شاهدی» نویسنده کتاب «رستاخیز، اشتباه بزرگ»: اگر در شوروی حزب در بالاترین جایگاه، همه‌کاره و سیاست‌گذار اصلی بود اما در نظام تک‌حزبی شاه، «رستاخیز» کاریکاتوری بود که نه نقش تک‌حزبی نظام‌های توتالیتر به او واگذار شده بود و نه توانست حتی شبیه احزاب کشورهای غربی در حال توسعه، ایفای نقش کند. شاه در کتاب «پاسخ به تاریخ» خیلی دیر مجبور به اعتراف دردناکی شد؛ اینکه: «بدبختانه غلط‌بودن فکر ایجاد این حزب در عمل به اثبات رسید. چون انورسادات هم نظام تک‌حزبی مصر را از میان برداشت و راه را برای احزاب باز کرد و به‌نظرم عمل او درست بود. رستاخیز نتوانست به هدف‌هایی که به‌خاطرش ایجاد شده بود نایل شود.» اما مگر این دلایل چه بود که شاه ابتدای دهه ۵۰ این اندازه بر آن اصرار داشت: «شکل و فرم قبلی، دیگر کارایی نداشت، قبلا یک حزب موافق، مخالف داشتیم الان در یک حزب ۱۵ دسته‌اند که نظرات و اندیشه‌های مختلف دارند. قبلا افراد شایسته به علت عضویت در حزب مخالف از صحنه سیاست دور می‌شدند.» شاه شیپور را از تهش می‌زد و تصورش این بود که «رستاخیز» تصورات منجی‌گرانه او را برای مدیریت ملت تحقق می‌بخشد تا جایی که گفته بود: «هدف من از ایجاد حزب رستاخیز دوتا بود. در کوتاه‌مدت این حزب واحد با درنظرگرفتن اعضای طبقات اجتماعی و مردانی از هر نوع عقیده و با ماهیت لیبرالیستی سازنده می‌توانست در وقت و نیروی انسانی صرفه‌جویی کند. از آنجا که جبهه مخالفی در کار نبود، هیچ‌کس از شخصیت‌های مهم به‌خاطر کنارفتن حزبشان بر اثر شکست در انتخابات از مشارکت در دولت محروم نمی‌شدند.» می‌توان گفت که «رستاخیز» حتی از عمق بی‌اعتمادی شاه نسبت به نزدیکان خودش ناشی شده که در مصاحبه‌ای با تلویزیون ملی ایران گفته بود: «چاره غیر از این چیست؟ باز می‌خواهید بروید توی احزاب متعدد که هرکدام را یک خارجی اداره کند؟ از ایران چیزی باقی نخواهد ماند.» این را می‌توان هم از لابه‌لای خاطرات روزنوشته «عَلَم» از شاه پیدا کرد و هم از سخنرانی‌ها و مصاحبه‌های او با نشریات خارجی و داخلی. وقتی به او انتقاد کردند که اعلام سیستم تک‌حزبی نوعی دیکتاتوری است و با دموکراسی منافات دارد، گفت: «حزب، شیوه غربی است و ما مجبور نیستیم هر کاری غربی‌ها کردند بکنیم. ما آنچه از دید ما بهتر است برمی‌گزینیم.» ایده نظام تک‌حزبی از هر کسی بود در آن روزگار جامعه ایرانی بی‌بنیان‌تر از آن بود که حتی دستاوردی برای خود نظام شاهنشاهی داشته باشد.

چه کسی می‌خواست احمدی‌نژاد را ترور کند؟

۱۲ اسفند۸۶ مقارن با دور نخست ریاست «محمود احمدی‌نژاد» بر دولت، او برای سفری دو روزه به بغداد رفته بود. اما یک سال بعد رییس دولت، خبر عجیبی درباره این سفر منتشر کرد. او که در ششمین اجلاسیه سراسری جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و علمای بلاد شرکت کرده بود، گفت: «براساس اطلاعات موثق، دشمنان، طرح ربودن و ترور خادم ملت ایران را در سفر به عراق برنامه‌ریزی کرده بودند که به فضل الهی با تغییر یکی، دو برنامه در اراده و تصمیم آنها تزلزل ایجاد شد و وقتی متوجه موضوع شدند که عراق را ترک کرده بودیم و آنها همچنان مبهوت مانده‌اند.» آن زمان نمایندگان مجلس اعلام کردند که از جزییات طرح ربودن «احمدی‌نژاد» اطلاع ندارند و برخی نمایندگان این گفته‌های «احمدی‌نژاد» را تلاش برای تحریک افکارعمومی دانستند. «علاءالدین بروجردی» رییس وقت کمیسیون امنیت ملی گفته بود: «هیچ گزارشی در این خصوص دریافت نکرده است.» با این حال «احمدی‌نژاد» در واکنش به این تکذیب‌ها، تهدید کرد که اسناد مربوط به این قضیه را منتشر می‌کند؛ اسنادی که البته هیچ وقت منتشر نشد. همان زمان «نصیرالعانی» رییس دیوانعالی ریاست‌جمهوری عراق هم در گفت‌وگو با «الشرق الاوسط» هرگونه تلاش برای ترور یا ربودن «احمدی‌نژاد» را در بغداد رد کرد. اما چند ماه بعد «رافی ایتان»، از وزیران کابینه ائتلافی اسراییل، در مصاحبه با نشریه آلمانی اشپیگل پیشنهاد داد که روشی که برای ربودن آدولف آیشمن (از مقام‌های ارشد نازی‌ها) و انتقال او برای محاکمه به اسراییل به کار رفت، می‌تواند درمورد «محمود احمدی‌نژاد» نیز مورداستفاده قرار گیرد. اما در نهایت این پرسش همچنان باقی است که آیا عده‌ای واقعا درصدد ربودن رییس وقت دولت ایران بودند. چه کسانی؟!

رویدادهای هفته دوم اسفند

۱۰ اسفند سال ۱۳۱۷: محمدرضا پهلوی ولیعهد وقت که هنوز بیش از ۱۸ سال و چهارماه نداشت در راه مصر بود تا با فوزیه خواهر ملک فاروق پادشاه مصر ازدواج کند.

۱۲ اسفند۱۳۲۴: دکتر مصدق نماینده تهران در مجلس شورای ملی در جلسه ۱۲ اسفند سال ۱۳۲۴ به شوروی که حاضر به خارج کردن نیروهایش از ایران نمی‌شد اعتراض کرد و سران مسکو را افرادی خواند که به تعهد خود و میثاق‌های جهانی و موازین بین‌المللی که ضامن رعایت حقوق ملت‌هاست بی‌اعتنا هستند و با این کار خود، حاکمیت ملت‌ها و صلح جهانی را به مخاطره می‌افکنند.

۱۴ اسفند۱۳۴۲: در این روز در سال ۱۳۴۲ و ۹ماه پس از قیام خردادماه، محاکمه دسته‌ای از مخالفان شاه از جمله آیت‌الله سیدمحمود طالقانی، مهندس مهدی بازرگان و دکتر یدالله سحابی در محکمه تجدیدنظر نظامی که ریاست آن را ژنرال عباس قره‌باغی (آخرین رییس ستاد مشترک ارتش در نظام سلطنتی در سال ۱۳۵۷) برعهده داشت، آغاز شد. پیش از آغاز محاکمه، حکومت نظامی در تهران و اصفهان تمدید شده بود تا تظاهراتی صورت نگیرد.

۱۵ اسفند ۱۳۲۳: پانزدهم اسفند، سالروز تیراندازی به مردم در میدان بهارستان. در این روز بسیاری از مردم و دانشجویان دانشگاه تهران به خانه دکتر مصدق که دو روز پیش از آن، جلسه مجلس را به حالت اعتراض ترک کرده بود، رفته و او را به اصرار به مجلس بازگردانده بودند. در میدان بهارستان ماموران فرمانداری نظامی به سوی انبوه مردم که هنوز در خارج از مجلس به حمایت از دکتر مصدق شعار می‌دادند تیراندازی کردند و جمع کثیری را مقتول و مجروح کردند.

۱۳ اسفند ۱۳۲۳: دکتر مصدق در پی یک کشمکش چندماهه با نمایندگان موافقِ دادن امتیاز بهره‌برداری از منابع کشور به خارجیان و نیز مخالفان محدودشدن قدرت شاه، پس از اینکه پیشنهاد او درباره اعلام جرم علیه مقامات فاسد با مخالفت روبه‌رو شد، جلسه مجلس را به حالت اعتراض ترک کرده بود.

خبر

سردار شریف، سخنگوی سپاه پاسداران:

احمدی‌نژاد گزینه سپاه نبود
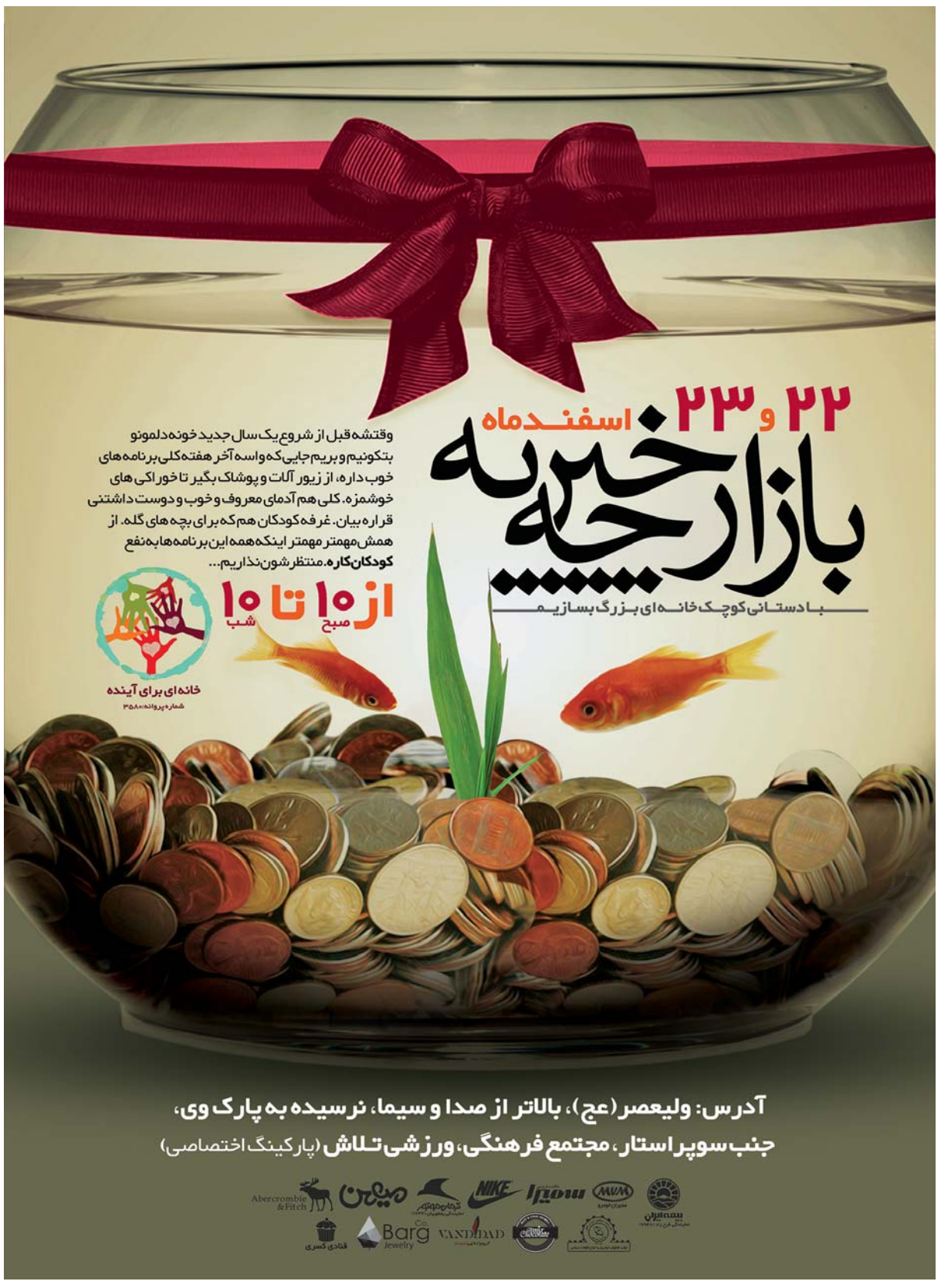
● **فارس:** مسوول روابط‌عمومی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی گفت: «سپاه و بسیج مولود انقلاب هستند و هر جایی که احساس کند مشکل یا مساله‌ای وجود دارد، حرف خودش را در مواقع لزوم می‌زند.» سردار «رمضان شریف» که در نشست نقش رسانه و روابط‌عمومی در کارآمد نشان‌دادن نظام اسلامی و مقابله با عملیات روانی دشمن سخن می‌گفت با بیان اینکه «احمدی‌نژاد» گزینه سپاه نبوده است، گفت: «هر دولتی که کار و تلاش صادقانه انجام دهد، مورد اقبال مردم خواهد بود و صرفا عملکرد دولت اصلاحات، انتخاب احمدی‌نژاد بود.» او همچنین با اشاره به روی کارآمدن دولت روحانی گفت: «عملکرد احمدی‌نژاد نیز باعث انتخاب روحانی شد و این سیر در آینده نیز با قضاوت و انتخاب مردم ادامه خواهد داشت.» «شریف» با تاکید بر اینکه ما پای آقای خاتمی ایستادیم و از همه مدیران آن به غیراز وزیر ارشاد حمایت کردیم، گفت: «سپاه خودش را ذیل رهبری می‌داند و با این رویکرد که دولت روحانی اقدامات خود را در محوریت رهبری داشته باشد، سپاه نهایت همکاری را می‌کند.» او گفت: «سپاه و بسیج، مولود انقلاب اسلامی است و هر جایی که احساس کند مشکلی وجود دارد، حرف خودش را می‌زند. سخنگوی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با بیان اینکه طی ماه‌های گذشته برخی پمپاژهای تخریبی علیه سپاه در حوزه سازندگی را شاهد بودیم، گفت: «با وجود این به خاطر درک روحانی از مسایل، خواست برخی بی‌اثر ماند. او با بیان اینکه حرف‌های بچه‌گانه‌ای که بعضا در سایت‌ها زده می‌شود، نظام را اداره نمی‌کند، از اقدامات اطلاع‌رسانی رسانه ملی با همه بضاعت موجود، قدردانی کرد.» «شریف» گفت: «اگرچه ممکن است این رسانه اشکالاتی را هم داشته باشد، لیکن نباید خدمات صداوسیما را در این عرصه نادیده بگیریم. او با اشاره به اینکه دشمنان با تمام وجود، جنگ روانی را علیه نظام اسلامی به راه انداخته، گفت: نبایستی تحت عملیات روانی دشمن قرار بگیریم.» سخنگوی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی همچنین نیاز امروز نظام اسلامی را افسران رسانه‌ای دانست و گفت: «اکنون میدان نبرد، میدان رسانه است و گزارشگر، مستندساز و تحلیلگر خوب، افسران این میدان هستند و فضای جدید، افسران جدید و خاص خود را می‌طلبد.» او ضرورت توانمندسازی اقتصادی کشور را مورد توجه قرار داد و گفت: «اگر امروز چین و روسیه نسبت به تحریم‌های احتمالی غرب و آمریکا بی‌توجهند به خاطر توانمندی در عرصه اقتصادی است ازاین‌رو باید ما هم بتوانیم با توانمندسازی اقتصادی و مدیریت صحیح عرصه اقتصادی، به جایی برسیم که این تحریم‌ها بی‌اثر شود.»